

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut

Tiranë më, 02.11.2021

Dokument parlamentar

(Komision për dhënie mendimi)

RAPORT

PËR PROJEKTLIGJIN “PËR BUXHETIN E VITIT 2022”

I. HYRJE

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, në mbledhjen e datës 3 nëntor 2021, shqyrtoi dhe miratoi në parim projektligjin “Për buxhetin e vitit 2022”, i cili është propozuar nga Këshilli i Ministrave.

Për shqyrtimin e këtij projektligji, Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut caktoi relatorë deputetët z. Alqi Bllako dhe z. Klevis Xhoxhi.

Të pranishëm në mbledhjen e Komisionit për të prezantuar projektligjin ishin znj. Delina Ibrahimaj, Ministre e Financave dhe Ekonomisë dhe z. Besart Kadia Zëvendësministër i Financave dhe Ekonomisë, znj. Mimoza Dhëmbi, Drejtoreshë e Përgjithshme e Buxhetit dhe e Borxhit Publik dhe përfaqësues të tjerë të ministrisë.

Bazuar në vendimin e Konferencës së Kryetareve, Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut e shqyrton projektligjin në cilësinë e komisionit për dhënie mendimi, në zbatim të neneve 32 dhe 38 të Rregullores së Kuvendit.

II. BAZA KUSHTETUESE DHE LIGJORE E PROJEKTLIGJIT

Projektligji “Për buxhetin e vitit 2022” është propozim i Këshillit të Ministrave dhe paraqitet për shqyrtim dhe miratim bazuar në nenet 78, 81, pika 1, 83, pika 1, dhe 158 të Kushtetutës, si dhe shoqërohet me relacionin përkatës sipas nenit 68 të Rregullores së Kuvendit.

Projektligji i nënshtrohet një procedure të posaçme shqyrtimi, e cila është e parashikuar në Rregulloren e Kuvendit, në nenet 78-85 të saj.

III. OBJEKTIVAT E PËRGJITHSHME TË BUXHETIT 2022

Projektligji parashikon tërësinë e të ardhurave, shpenzimeve dhe financimeve të qeverisjes qendrore e vendore si dhe të fondeve speciale (sigurimet shoqërore, sigurimet shëndetësore dhe kompensimi i ish-pronarëve) për vitin buxhetor 2022.

Objektivat madhorë të projektbuxhetit 2022 janë rimëkëmbja ekonomike, kjo në vazhden e përpjekjeve për t’i tejkaluar me sukses pasojat negative të dy fatkeqësive natyrore që goditën vendin tonë, pra tërmeti i 26 nëntorit dhe pandemia e shkaktuar nga COVID-19 dhe objektivi tjetër ai qëndrueshmërisë fiskale, i cili siguron qëndrueshmëri të financave publike për një periudhë afatmesme dhe afatgjatë, duke krijuar kështu baza të forta për një rritje të qëndrueshme ekonomike.

Projektbuxheti i vitit 2021 parashikon një kuadër makroekonomik të kujdesshëm dhe realist për sa i përket rritjes ekonomike, deficitit buxhetor, borxhit publik dhe normës së papunësisë.

Rimëkëmbja ekonomike, bazohet në pritshmërinë pozitive të Qeverisë për një rritje ekonomike domethënëse në vitin 2021 prej 7.6%, duke lënë pas recesionin ekonomik të vitit 2020, prej -4%. Ndërsa, për vitin 2022 Qeveria parashikon një rritje të ekonomisë me 4.1% duke mbajtur një nivel mesatar prej mbi 4% për vitet pasuese 2023 dhe 2024. Rritja e rritjes ekonomike në këto nivele do të mundësojë mbështetjen e mëtejshme të qytetarëve duke rritur mirëqenien e tyre.

Për vitin 2022 parashikohet një ulje të normës së papunësisë nga 11.4% në 2021 në nivelin 10.3%. Rritja ekonomike dhe punësimi do të mbështeten edhe nga objektivi tjetër i planifikuar në këtë buxhet, ai i sigurimit të një niveli të lartë të investimeve publike prej 6.4% e PBB-së ose 119.1 miliardë lekë duke përfshirë këtu dhe fondin e rindërtimit në shumën 20 miliardë lekë si dhe transfertën kapitale për fondin e shpronësimeve me 1,8 miliardë lekë.

Deficiti buxhetor për vitin 2022 planifikohet të jetë në nivelin 5.4 për qind të PBB nga rreth 6.8 për qind i pritshëm për vitin 2021. Gjithashtu edhe borxhi publik bruto do t’i rikthehet një

trajektore rënëse duke filluar që nga 2022, ku pritet të bjerë në rreth 78.9 për qind të PBB nga rreth 80 për qind i pritshëm për këtë vit.

Projektbuxhetit i vitit 2022, është buxheti i mbështetjes financiare të mëtejshme të reformave të nisura në sektorët kyç të ekonomisë, si reforma në drejtësi, reforma e administratës publike dhe reforma e menaxhimit të financave publike. Është konsideruar buxhet i rritjes së pagave për dy sektorët më të rëndësishëm në vend: të shëndetësisë dhe të arsimit.

Në vitin 2022, të ardhurat totale të buxhetit janë planifikuar të arrijnë në 536.8 miliardë lekë, krahasuar me të pritshmin e vitit 2021, të ardhurat gjithsej të buxhetit të shtetit për vitin 2022 parashikohen të rriten me 7.8%. 93 % të të ardhurave të planifikuara për tu mbledhur deri në fund të vitit 2022 janë nga zëri i të ardhurave tatimore të cilat planifikohen në vlerën 500.1 miliardë lekë dhe kryesisht të ardhurat që mblidhen nga tatimet dhe doganat që planifikohen të jenë për vitin 2022 në vlerën 360.5 miliardë lekë. Ndërkohë, të ardhurat nga kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore planifikohen të jenë 112 miliardë lekë.

Planifikimi i shpenzimeve buxhetore synon finalizimin e projekteve të rrugëve nacionale, mbështetjen e sektorit të ujit, shëndetësisë, arsimit dhe sektorit të bujqësisë dhe zhvillimit rural, të cilat së bashku garantojnë stimuj pozitivë për rritjen ekonomike të vendit duke sjellë njëkohësisht rritje të punësimit. Për vitin 2022 shpenzimet e përgjithshme buxhetore janë programuar në nivelin e 637.6 miliardë lekë ose 34.1% e PBB. Shpenzimet e personelit për vitin 2022, janë planifikuar në masën 90.6 miliardë lekë, 14,2 % të shpenzimeve buxhetore ose 4.9% e PBB-së. Këto shpenzime reflektojnë koston aktuale të Administratës Publike, si dhe politikën e re të rritjes së pagave kryesisht për sektorët e shëndetësisë dhe arsimit dhe mbrojtjes me një rritje prej 6%.

IV. REALIZIMI I REFORMAVE

A. Reforma në Drejtësi

Për reformën në drejtësi që prej vitit 2016 qeveria shqiptare ka shpenzuar 4,45 miliardë lekë. Ndërsa për vitin 2022 mbështetja buxhetore për të gjitha institucionet e drejtësisë është planifikuar të jetë rreth 8,4 miliard lekë. Rritjen më të madhe të shpenzimeve buxhetore në krahasim me vitin 2021, për institucionet e drejtësisë e ka SPAK me një rritje me 509 milion lekë ose me rreth 50% krahasuar me një vit më parë dhe KLGJ me një rritje me 186 milion lekë, Inspektori i Lartë i Drejtësisë më pothuajse 7 milion lekë më shumë dhe Prokuroria e Përgjithshme 4,3 milion lekë më shumë.

Edhe objektivat e Ministrisë së Drejtësisë për periudhën 2022-2024, janë orientuar drejt jetësimit të Reformës në Drejtësi për funksionalizimin e plotë të organeve të reja të drejtësisë si

dhe përmirësimin e kuadrit ligjor dhe miratimi i akteve nënligjore për zbatimin e reformës në drejtësi.

Rritje të shpenzimeve buxhetore është planifikuar dhe për një sërë institucionesh të tjera të pavarura. Kështu në projektbuxhet është parashikuar rritja e shpenzimeve buxhetore të Komisionit Qëndror të Zgjedhjeve me 40 milion lekë më shumë se në 2021 dhe Avokatit të Popullit me 7 milion lekë më shumë se në 2021.

B. Reforma administrativo-territoriale

Decentralizimi dhe fuqizimi i qeverisjes vendore vazhdon të mbetet një ndër prioritetet e qeverisë dhe reformat e ndërmarra deri më tani pritet të kenë ndikimin më të madh në organizimin e administratës publike vendore në funksion të rritjes së cilësisë në ofrimin e shërbimeve publike vendore.

Niveli i transfertës së pakushtëzuar për vitin 2022 do të jetë rreth 250 milionë lekë më i lartë se viti 2021. Në transfertën e pakushtëzuar të parashikuar për vitin 2022, që planifikohet në vlerën 18.7 miliardë lekë, do të shtohen edhe fondet prej 8.75 miliardë lekë transferte e pakushtëzuar sektoriale për funksionet e reja, transferuar në nivel vendor, si rrjedhojë, në vitin 2022, granti nga buxheti i shtetit për pushtetin vendor do të jetë në shumën 27.45 miliard lekë.

Të ardhurat nga taksat dhe tarifat vendore në vitin 2021 do të jenë 27.6 miliardë lekë ose 6 për qind më të larta se sa i pritshmi i vitit 2021 dhe po thuajse mbi dy herë më të larta se ato të viteve 2013 dhe 2015.

Në vijim të procesit efektiv të decentralizimit, vend të rëndësishëm zënë vazhdimi dhe konsolidimi i reformës së financimit të arsimit parashkollor. Përmes buxhetit të vitit 2022, do të vazhdojë mbështetja financiare për reformën në arsimin parashkollor me synim konsolidimin e një skeme financimi të përshtatshme dhe efektive që synon përmirësimin e vazhdueshëm të cilësisë së shërbimeve.

V. DISKUTIME NË KOMISION

Projektligji “Për buxhetin e vitit 2022” u prezantua në Komisionin nga Ministrja e Financave dhe Ekonomisë. Në fjalën e saj, Ministrja bëri një përmbledhje të parametrave të përgjithshëm të ekonomisë shqiptare, masave të projektuara për vitin 2022 nga qeveria për biznesin dhe qytetarët, si dhe një panoramë të përgjithshme të drejtiveve kryesore ku do të fokusohet buxheti vitin e ardhshëm.

Ministrja theksoi faktin se, pavarësisht ndikimit në ekonomi që pati tërmeti i vitit 2019 dhe pandemia COVID 19, politikat që do ndiqen në vitin 2022 do materializohen në rritje ekonomike, rritje të punësimit dhe të tregtisë, si dhe rritje të konsumit dhe investimeve private.

Relatori i këtij projektligji z.Alqi Bllako pasi bëri një ekspozitë të përgjithshme të projektligjit përse i takon përbushjes së objektivave madhorë të rimëkëmbjes ekonomike dhe sigurimit të stabilitetit të financave publike, vlerësoi se zërat e të ardhurave dhe shpenzimeve buxhetore janë planifikuar në mënyrë rigoroze dhe realiste, si dhe duke u mbështetur në një nivel të lartë investimesh publike, përqendruar në procesin e rindërtimit si dhe financimin e projekteve të rëndësishme strategjike.

Relatori gjatë fjalës së tij u ndal veçanërisht në:

- mbështetjen e vazhdueshme buxhetore që Qeveria ka akorduar për reformën në drejtësi nëpërmjet të cilës do të rritet besimi i publikut për sistemin e drejtësisë, do të mbështetet zhvillimi i qëndrueshëm social dhe ekonomik i vendit si dhe do të mundësohet integrimin në familjen evropiane dhe
- reformat e ndërmarra për njësitë e vetëqeverisjes vendore si dhe rritja e konsiderueshme e nivelit të të ardhurave nga taksat dhe tarifat vendore, që kanë bërë të mundur që të rriten mbi tre herë investimet dhe shërbimet publike për këto njësi.

Anëtarët e Komisionit i drejtuan pyetje të ndryshme si dhe kërkuan informacione të hollësishme nga Ministrja e Financave dhe Ekonomisë lidhur me parashikimet në buxhetin e vitit të ardhëm për dëmshpërblimin e ish të përndjekurve politikë dhe ish pronarëve, sistemin e shërbimeve të lira juridiko-profesionale dhe sistemin e ndihmës juridike falas që çdo qytetar në pamundësi financiare dhe grupet në nevojë, reformimin e institucioneve të vuajtjes së dënimit, zbatimin e kontratave koncesionare PPP dhe fondet e akorduara në buxhetin e 2022, etj.

Ministrja dhe përfaqësuesit e tjerë të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë iu përgjigjën pyetjeve duke shpjeguar se në projektligj janë parashikuar:

- Shpenzimet për Fondin e Kompensimit në vlerë të Pronarëve, në projektbuxhet parashikohen në total në masën 5 miliardë lekë ose 0.3% e PBB-së, ndërsa për ish-të përndjekurit është parashikuar një fond prej 1 miliardë lekë ose 0.1% e PBB-së.
- Ofrimi i ndihmës juridike falas për 5060 individë dhe 3036 gra e vajza në nevojë, që plotësojnë kushtet në zbatim të ligjit për ndihmën juridike falas.
- Rritjen e performancës së Shërbimit të Provës në zbatimin e kuadrit ligjor në fuqi dhe standardeve më të larta në fushën e masave alternative për realizimin e programeve sa më efikase në realizimin e rehabilitimit të të dënuarve me masa alternative.
- Përmirësimin e kushteve në sistemin penitenciar dhe uljen e mbipopullimit në burgje, sigurimin e kushteve të përshtatshme të rreth 5100 të dënuarve burra, 86 të dënuara gra dhe 36 të dënuar të mitur, si dhe të trajtimit me shërbim shëndetësor 382 të dënuar të sëmurë.

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, në përfundim të diskutimeve vendosi të miratojë në parim projektligjin me shumicën e votave të anëtarëve të pranishëm në mbledhje, duke konstatuar se:

- Në **aspektin ligjor**, projektligji është në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi,
- Në **aspektin procedural**, projektligji është paraqitur në përputhje me Rregulloren e Kuvendit.

Përfaqësuesit e opozitës të pranishëm në mbledhjen e komisionit votuan kundër projektligjit.

Komisioni i Ligjeve, në përputhje me nenet 79 dhe 80 të Rregullores së Kuvendit dhe afateve të përcaktuara Kalendarin e Kuvendit “Për shqyrtimin e projektligjit “Për buxhetin e vitit 2022””, ia paraqet këtë raport Komisionit për Ekonominë dhe Financat.

RELATORË

KRYETARE

Alqi BLLAKO

Klotilda BUSHKA

Klevis XHOXHI